

KATERA JE PA TEBI BOLJ VŠEČ?

**(britanska in ameriška angleščina med
osnovnošolci)**

Področje naloge:

TUJI JEZIK

Vrsta naloge:

RAZISKOVALNA NALOGA

UČENKA:

Manca PREMELČ, 6. razred

MENTORICA:

Diana STIBILJ HONOMIHL

SOMENTORICA:

Karmen GLUHODEDOV

OSNOVNA ŠOLA MAJDE VRHOVNIK

Ljubljana, marec 2023

KAZALO VSEBINE

1	POVZETEK.....	3
2	UVOD	4
3	TEORETIČNI DEL	5
	3.1 ZGODOVINSKI RAZVOJ BRITANSKE IN AMERIŠKE ANGLEŠČINE	5
	3.2 RAZLIKE MED BRITANSKO IN AMERIŠKO ANGLEŠČINO.....	7
	3.3 ANGLEŠČINA KOT GLOBALNI JEZIK.....	8
	3.3.1 Kaj je večkulturna angleščina ali <i>Multicultural London English (MLE)</i>	9
	3.4 KAJ VPLIVA NA UČENJE JEZIKA?	10
4	EMPIRIČNI DEL	12
	4.1 NAMEN RAZISKAVE, RAZISKOVALNA VPRAŠANJA IN HIPOTEZE	12
	4.2 METODA.....	12
	4.2.1 Pripomočki	12
	4.2.2 Udeleženci	13
	4.2.3 Postopek.....	14
	4.3 REZULTATI ANKETE.....	15
	4.4 REZULTATI TESTA	18
5	ZAKLJUČEK.....	21
6	VIRI IN LITERATURA	22
7	PRILOGE.....	24
	7.1 ANKETNI VPRAŠALNIK	24
	7.2 TESTNA VPRAŠANJA.....	26
	7.3 TRANSKRIPCIJA POSNETKA A IN POSNETKA B	27

1 POVZETEK

Katera različica angleščine je osnovnošolcem bolj všeč, britanska ali ameriška? Tako se je glasilo poglavitno vprašanje raziskave, ki smo jo opravili med osnovnošolci izbrane šole. Po teoretičnem pregledu zgodovinskega razvoja in spoznavanju razlik med obema različicama angleščine se je avtorica osredotočila na raziskovanje mnenja anketirancev in testirancev slušnega testa, da bi na koncu ugotovila sledeče: anketiranci so med 15 pari enoznačnih besed v večji meri izbrali britansko različico kot tisto, ki jo pogosteje uporabljajo; anketiranci pri govornem sporočanju raje uporabljajo ameriško različico, saj jim je le ta lažja; testiranci slušno bolje razumejo ameriško govorjeno besedilo kot besedilo v britanski angleščini, vendar jim ameriška različica izgovorjave ni nujno lepša.

KLJUČNE BESEDE: britanska angleščina, ameriška angleščina, razlike, učenje jezika.

2 UVOD

Moje ime je Manca in obiskujem 6. razred osnovne šole. Rada potujem. Pred tremi leti smo z družino odpotovali v ZDA in že takrat mi je bila angleščina zelo všeč. Čeprav so vso komunikacijo v angleščini izvedli moji starši, sem tujemu jeziku z veseljem prisluhnila. Takrat sem ugotovila, da ljudje tam, čeprav govorijo angleško, govorijo drugače kot učiteljica v šoli. Govorili so hitreje in besede drugače izgovarjali. Čez nekaj časa sem o tem vprašala tudi starša in ugotovila, da obstaja več različic angleščine.

Angleščino se učim od 1. razreda, dodatno pa tudi med poletnimi počitnicami, ko obiščem poletne tečaje. Ta jezik me tako zelo zanima, hkrati z izpopolnjevanjem pa sem ugotavljala, da obstajajo razlike v izgovorjavi in besedišču angleščine in da je to odvisno od geografske lege države, kjer je angleščina materni jezik.

Ker sem povrh še uspešna pri učenju angleščine, sem si letos za raziskovalno temo izbrala primerjavo dveh najbolj znanih različic angleščine - britansko in ameriško.

Zanimalo me je, kaj osnovnošolci naše šole menijo o teh dveh različicah angleščine. Katero različico angleščine se učimo v šoli? Katera jim je bolj všeč in zakaj? Katero besedo pogosteje uporabljajo, ameriško ali britansko različico? Na kakšen način menijo, da so se največ naučili angleščine? Raziskala sem tudi raznolikost zapisa in izgovorjavo besed v obeh različicah.

V teoretičnem delu sem pisala o štirih temah. Najprej sem raziskala, kako sta se razvijali britanska in ameriška angleščina. Pri tej temi me je zanimalo, zakaj sploh obstaja več angleščin. Nadalje sem se posvetila razlikam v zapisu in izgovorjavi med obema različicama. Zanima me tudi angleščina kot globalni jezik in trenutni trendi v razvoju večkulture angleščine. Svoje raziskovanje sem zaključila z ugotavljanjem, kaj vpliva na učenje jezika.

V raziskovalne namene sem se poslužila metode anketiranja. Anketna vprašanja so reševali učenci od 3. do 9. razreda. Poleg ankete pa sem izvedla tudi preizkus slušnega razumevanja besedil v obeh različicah angleščine.

Drage bralke in bralci, kaj pa vi, raje poslušate Hermiono v angleškem Harryju Potterju ali Jaka Sullyja v ameriškem Avatarju?

3 TEORETIČNI DEL

3.1 ZGODOVINSKI RAZVOJ BRITANSKE IN AMERIŠKE ANGLEŠČINE

Angleščina se je od svojih začetkov pred približno 1600 leti razvijala s prestopanjem meja in z vdori, pobiranjem delčkov drugih jezikov na poti in spreminjanjem s širjenjem jezika po vsem svetu. (Kaisa, 2017).

Začetki angleškega jezika ležijo v današnji Angliji in ob prihodu anglosaških plemen iz Srednje Evrope na Britansko otočje leta 400 našega štetja. Njihov jezik, ki je danes znan kot stara angleščina, je bil kmalu sprejet kot skupni jezik tega relativno oddaljenega kotička Evrope. Čeprav bi mi težko razumeli staro angleščino, je bila trdna podlaga za jezik, ki ga govorimo danes, in nam je dala veliko bistvenih besed. (British English and American English History and Differences, b.d.).

Z vikinškimi vpadi se je stara angleščina pomešala s staro norveščino, jezikom vikinških plemen. Stara norveščina je posledično zapustila angleščini več kot 2000 novih besed.

Čeprav je bila angleščina na Britanskem otočju do leta 1000 našega štetja pogosto govorjen jezik, je normanska invazija francoščino uveljavila kot jezik kraljeve družine in oblasti. Stara angleščina je bila prepuščena kmetom, a se je še naprej razvijala s prevzemom velike množice latinskih in francoskih besed v letih 1000 – 1400 našega štetja, vključno z vsakdanjimi besedami, pa tudi s polovico mesecev v letu. S prevzemanjem in prilagajanjem francoskih besed in konceptov je angleški jezik postal tudi bolj prefinjen. (Kaisa, 2017).

V 14. do 15. stoletju, po stoletni vojni s Francijo, ki je končala francosko vladavino Britanskega otočja, je angleščina spet postala jezik moči in vpliva. Nadaljnji zagon je dobila z razvojem angleške literature in angleške kulture, ki ju je vodil William Shakespeare, najslavnejši angleški pesnik in dramatik vseh časov. Shakespearov vpliv na razvoj angleškega jezika ter njegove edinstvene in bogate kulture je kar težko razumeti, saj naj bi literat izumil vsaj 1700 besed. Poleg njegovega doprinosa k besedišču angleškega jezika je seveda napisal tudi klasike, kot je na primer Romeo in Julija. (Kaisa, 2017).

Shakespeare je tako angleščino uveljavil kot kulturno pomemben in bogat jezik. A svet se spreminja in angleški jezik se je razvijal naprej. Ko se je angleščina širila po celem svetu, je prevzela veliko besed iz mnogih držav, recimo beseda "barbeque" je bila povzeta s Karibov, beseda "zombie" pa je iz Afrike. (Kaisa, 2017).

Kako pa je potekal razvoj ameriške angleščine in zakaj obstaja med obema različicama kar nekaj razlik? Dramatik George Bernard Shaw je nekoč izjavil, da sta Združeno kraljestvo in ZDA dve državi, ki ju ločuje skupen jezik. Glaven vzrok tiči v samem razvoju jezika. Ameriška angleščina namreč temelji na britanski angleščini iz poznega 17. stoletja, ko so se v ZDA naselili prvi kolonisti iz Združenega kraljestva, in je zato ohranila določene značilnosti takratne različice angleščine (ki pa se niso ohranile v britanski angleščini). (Kaisa, 2017).

Britanski kolonisti so se kar naenkrat znašli v okolju, polnem rastlinstva in živalstva, ki jim je bilo tuje, zato so morali izumiti nove besede, da so lahko osmislili svet okoli sebe. Tako so besede velikokrat prevzeli od ameriških Indijancev in ustvarili nekakšne angleške različice kot so "squash" in "raccoon". Prav tako so si besede sposodili od drugih kolonistov, t.j. kolonistov iz Španije (avocado, canyon), kolonistov iz Francije (prairie, New Orleans), kolonistov z Nizozemske (cookie) in tistih iz Nemčije (kindergarten). (Sinusoid, 2021 in How American English became different from British English?, 2021).

Ameriška in britanska angleščina se v večji meri razlikujeta v izgovorjavi besed, razlike v zapisu pa izvirajo iz prvih slovarjev. Tako so slovar britanske angleščine prvi sestavili učenjaki iz Londona, ki so želeli popisati vse znane angleške besede, za prvi slovar ameriške angleščine pa je odgovoren leksikograf Noah Webster,

katerega cilj je bil poenostaviti zapis besed. Nekateri trdijo, da so bile razlike v zapisu ameriških besed pokazatelj neodvisnosti od matične države, spet drugi pa so mnenja, da razlike v zapisu ameriških in britanskih besed izhajajo zgolj iz praktičnosti, saj so ameriški časopisi storitve oglaševanja zaračunavali glede na število črk. (How American English became different from British English?, 2021).

3.2 RAZLIKE MED BRITANSKO IN AMERIŠKO ANGLEŠČINO

Angleščina je uradni jezik v 67 državah, med vsemi, ki govorijo angleško, pa so seveda večje ali manjše razlike. Najbolj znane so razlike med standardno britansko in ameriško angleščino.

Štiri glavne razlike med ameriško in britansko angleščino so tako:

- **IZGOVORJAVA** - razlike so v samoglasnikih in soglasnikih, pa tudi v naglasu in intonaciji. Najznačilnejša razlika je odsotnost glasu [r] pred soglasniki in na koncu besed v britanski angleščini (primer: farm, far). Nadalje so razlike v izgovorjavi črke "a" v besedah, kot so *staff*, *castle*, *example*; v ameriški angleščini bo črka "a" izgovorjena kot glas [æ], v britanski angleščini pa kot glas [a:]. Značilnost ameriške angleščine je tudi ta, da je ohranila razliko med [w] in [hw], medtem ko Britanci besedi *witch* in *which* izgovorijo na enak način. (Main differences between BrE and AmE, b.d.).
- **BESEDIŠČE** - razlike so v samostalnikih in glagolih, zlasti pri uporabi fraznih glagolov in imenih določenih orodij ali predmetov. (Beare, 2019). Nekaj najbolj znanih parov enoznačnic je trousers - pants, flat - apartment, lorry - truck, holiday - vacation, jumper - sweater, crisps - chips, trainers - sneakers, biscuit - cookie, football - soccer. (Differences between British and American English, b.d.).

- **ČRKOVANJE** - v času, ko so se Britanci naselili v Ameriko, zapis angleških besed še ni bil standardiziran, zato ni nič čudnega, da si je leksikograf Noah Webster drznil spremeniti zapis besed in s tem poudariti kulturno neodvisnost od Združenega kraljestva. Nekatere najbolj znane razlike so tako (Differences between British and American English, b.d.):
 - britanska angleščina -oe/-ae, ameriška angleščina -e (diarrhoea-diarrhea)
 - britanska angleščina -t, ameriška angleščina -ed (burnt-burned)
 - britanska angleščina -ence, ameriška angleščina -ense (defence-defense)
 - britanska angleščina -ise, ameriška angleščina -ize (organise-organize)
 - britanska angleščina -ou, ameriška angleščina -o (colour-color)

- **SLOVNICA** - slovnične razlike med obema različicama niso tako velike, na splošno pa velja, da Britanci pogosteje uporabljajo formalni "shall" (Američani raje izberejo "will" ali "should"), Britanci za razliko od Američanov, ki so ohranili "gotten", uporabljajo "got" kot pretekli deležnik glagola "get", prav tako Britanci izberejo "at" kot predlog kraja in časa (at the weekend), medtem ko bodo Američani uporabili "on" (on the weekend). (Differences between British and American English, b.d.).

3.3 ANGLEŠČINA KOT GLOBALNI JEZIK

Zakaj je angleščina globalni jezik?

Prvi in najbolj očiten razlog, da se je angleščina sploh razširila, je britanski imperij. Preden so kolonizirali približno četrtino planeta, so bili Britanci edini, ki so govorili angleško, jezik pa je bil omejen na Britansko otočje. Toda ko so začeli trgovati s kraji, kot sta Azija in Afrika, in kolonizirati ter naseljevati po vsem svetu, se je jezik naravno razširil. Angleščina se je sicer uporabljala predvsem v poslovanju, saj so domačini še vedno večinoma govorili svoje materne jezike. Ko pa je prišlo do izobraževanja, je to potekalo v angleščini. Tako je angleščina v takratnem obdobju

postala jezik, ki so ga govorili posamezniki, izobraženi v literaturi, filozofiji in poeziji. (Buchanan, 2017).

Svet je bil po prvih dveh svetovnih vojnah ranljiv in se je spreminjal. Ameriška podjetja so začela trgovati po vsem svetu. To je spodbudilo uporabo angleščine kot jezika svetovne trgovine. Toda hkrati se je ameriška kultura močno izvažala prek glasbe in filma. Prihod džez, rokenrola in druge popularne glasbe iz ZDA in Združenega kraljestva se je infiltriral v kulturo ljudi povsod, zaradi česar je angleščina postala več kot le poslovni jezik, ampak tudi jezik zabave za množice. Hollywood je bil prav tako v razcvetu s priljubljenimi filmi, izvoženimi po vsem svetu. (prav tam).

3.3.1 Kaj je večkulturna angleščina ali *Multicultural London English (MLE)*

MLE je dialekt londonske angleščine, ki se je v veliki meri pojavila v 80. letih preteklega stoletja, pa tudi že prej, in sicer v predelih Londona, kjer se je pojavila visoka stopnja imigracije. MLE ima osnovo v kokni angleškem dialektu, vendar je obogaten z mnogimi različnimi glasovi in slovničnimi strukturami. Na razvoj te angleščine so vplivali imigranti Zahodnoindijskega otočja. Le-ti so s seboj prinesli svoj jezik, jamajsko kreolščino, ki se je zasejal v angleščino. To so bili začetki večkulture angleščine. MLE ima še več prednikov. Imigranti so govorili bengalsko, turško, pandžabsko in mnoge druge jezike. Raziskovalci so ugotovili, da se v Londonu govori več kot 300 jezikov.

Imigranti so se angleščine večinoma naučili v odrasli dobi in so angleško govorili s tujim naglasom. Tuji naglasi so prispevali multikulturalizem v talilnem loncu iz katerega je nato privrela večkulturna angleščina. (What is Multicultural London English (MLE)?, b.d.).

Je to slabo za angleščino? Lepota jezika je tudi v tem, da se prilagaja času in spremembam v družbi. Tako tudi danes ne uporabljamo več dialekta, ki je bil v rabi pred stoletjem. Lingvisti ocenjujejo, da se večkulturna angleščina tako hitro širi, da bo večina ljudi v Veliki Britaniji čez 100 let govorila eno izmed njenih verzij. (Wagwan? Why are more and more Britons speaking Multicultural London English?, b.d.).

3.4 KAJ VPLIVA NA UČENJE JEZIKA?

Razlog, zakaj se jezikovni razvoj zgodi zgodaj in hitro, je potreba po komunikaciji. Dojenček, ki zna komunicirati le z jokom, se je zaradi potrebe po boljši komunikaciji s svojimi skrbniki prisiljen naučiti govoriti. Tako se jezika uči. Jezika se učimo skozi celo otroštvo, ko poslušamo ljudi okoli sebe. Zato se tudi angleščine ne moremo naučiti v pol leta. Poleg odločnosti in vztrajnosti pride v poštev še nekaj drugih dejavnikov, ko se človek odloči za učenje angleškega jezika ali katerega drugega tujega jezika. (Perez, 2019).

Seveda na učenje jezika vplivajo tudi jezikovne družine skupnih jezikov. Angleščina spada v družino germanskih jezikov, kamor spadajo tudi nizozemščina, švedščina in nemščina. Zato se bodo ljudje, ki govorijo te jezike kot materne jezike, hitreje naučili angleščine. Znano je dejstvo, da se otroci naučijo novega jezika hitreje kot odrasli. Otroci prav tako zlahka prilagajajo naglase, za razliko od nekaterih starejših učencev angleškega jezika, ki imajo težave z intonacijo in izgovorjavo. Vendar to še ne pomeni, da starejši učenci ne bodo uspešni na svoji poti učenja novega jezika. (prav tam).

Strokovnjaki na področju poučevanja tujega jezika poleg učenja, ki poteka v šoli, svetujejo še dodatne dejavnosti za hitrejše učenje (Foreign language teaching methods to help children speak fluently, b.d.):

- učenje s pomočjo iger, naj so to družabne ali socialne igre v tujem jeziku ali celo primerne računalniške igre (usmerjenje v učenje tujega jezika),

- gledanje risank in filmov v tujem jeziku, saj so učeči na ta način izpostavljeni zvokom, ritmu in melodiji tujega jezika (in se ne učijo samo slovničnih pravil ali usvajajo novo besedišče),
- poslušanje in petje pesmi v tujem jeziku, saj je melodija učečim v veliko pomoč pri učenju številnih novih besed,
- branje knjig v tujem jeziku, saj si učeči na ta način širi besedišče, se uči zapisa in pomena različnih besed, prav tako pa usvaja nove/pogoste fraze,
- učenje tujega jezika preko spletnih aplikacij, ki so zasnovane tako, da privabijo učeče (posebej otroke) z različnimi zanimivimi kratkimi aktivnostmi.

4 EMPIRIČNI DEL

4.1 NAMEN RAZISKAVE, RAZISKOVALNA VPRAŠANJA IN HIPOTEZE

Poglavitno vprašanje, na katerega sem s pričujočo raziskavo želela poiskati odgovor, je bilo, zakaj imajo osnovnošolci raje ameriško kot britansko različico angleškega jezika.

V ta namen sem zastavila tri hipoteze:

HIPOTEZA 1: Učenci med enoznačnima besedama v večji meri izberejo ameriško različico besede.

HIPOTEZA 2: Učenci pri govornem sporočanju raje uporabljajo ameriško angleščino, ker menijo, da je le-ta lažja od britanske angleščine.

HIPOTEZA 3: Učenci slušno bolje razumejo ameriško govorjeno besedilo kot besedilo v britanski angleščini, prav tako jim je zaradi izgovorjave bolj všeč ameriška kot britanska verzija.

4.2 METODA

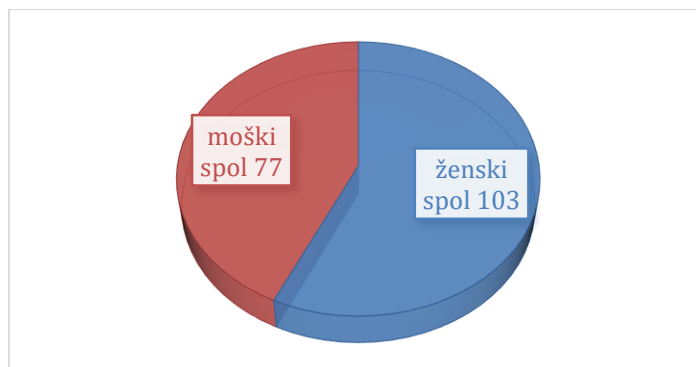
4.2.1 Pripomočki

S pomočjo spletnega orodja 1ka sem pripravila anketo in jo ponudila v reševanje učencem naše šole.

Prav tako sem na spletu poiskala dva slušna posnetka, primerna starosti in znanju testirancev. Posnetek A je bil posnet v britanski različici angleščine, posnetek B pa v ameriški različici angleščine. Posnetek A je trajal 2 minuti in 10 sekund, posnetek B pa 1 minuto in 31 sekund.

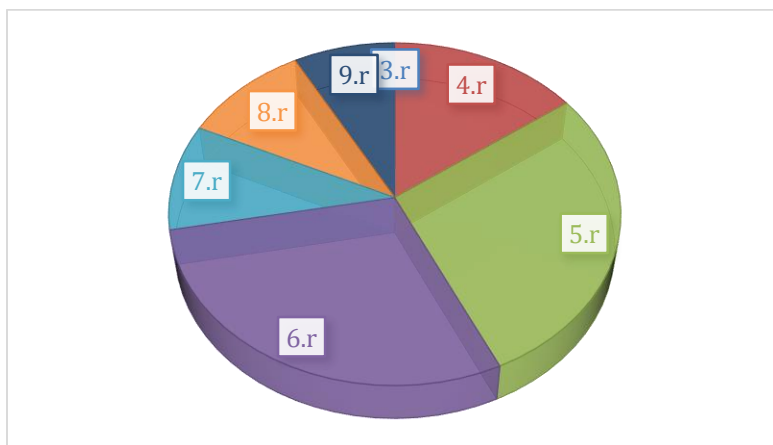
4.2.2 Udeleženci

Spletno anketo je rešilo skupno 180 anketirancev. 57 % ali 103 anketiranci so bili ženskega spola, 43 % ali 77 anketirancev pa je bilo moškega spola.

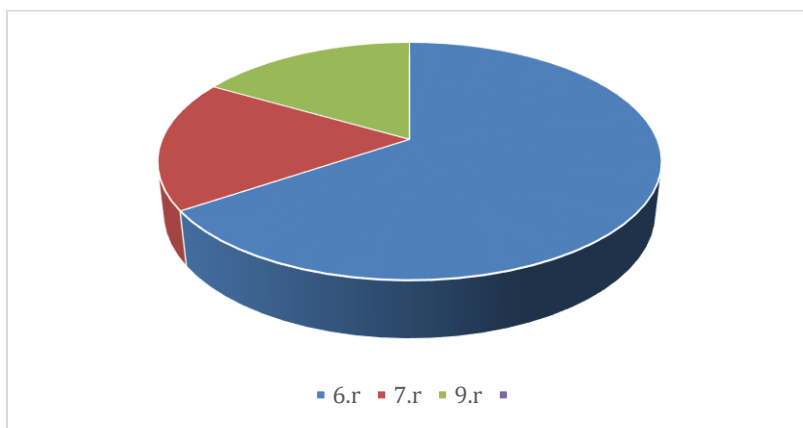
Graf 1: Spol anketirancev

Spletno anketo sem ponudila v reševanje učencem naše šole od 3. do 9. razreda. Največ anketirancev je bilo iz 6. razreda (50 učenk in učencev), sledili so jim petošolci (48 učenk in učencev). Iz 3. razreda ankete žal ni rešil nihče.

Graf 2: Odstotek anketirancev po razredih

Slušni preizkus pa sem izvedla samo na predmetni stopnji, pri učencih od 6. do 9. razreda. Anonimnega preizkusa se je udeležilo 59 šestošolcev, 16 sedmošolcev in 15 devetošolcev. Skupno število vseh testirancev je bilo tako 90.

Graf 3: Število testirancev po razredih

4.2.3 Postopek

Pred izvedbo raziskave sem dodobra preučila literaturo na temo zgodovine in razlik med ameriško in britansko angleščino. Opolnomočena z znanjem sem lahko postavila raziskovalno vprašanje in 3 hipoteze, ki sem jih želela s pričujočo raziskavo potrditi ali ovreči. Najprej sem si zapisala vprašanja za spletno anketo, s katero sem preverjala 2 izmed zadanih hipotez. Anketa je bila aktivna 1 mesec.

Nato sem v posameznih razredih na predmetni stopnji (ob spremstvu mentoric in ostalih učiteljev angleškega jezika) izvedla slušni preizkus, kjer sem sodelujočim učencem predvajala dva različna posnetka (posnetek A v britanski angleščini, posnetek B v ameriški angleščini), učenci pa so ob tem izpolnjevali testna vprašanja.

4.3 REZULTATI ANKETE

Anketirancem sem v spletni anketi ponudila 5 različnih vprašanj.

S prvim vprašanjem sem želela preveriti HIPOTEZO 1, zato sem učencem ponudila 15 parov besed, od katerih je bila ena beseda tista, ki jo pogosteje uporabljajo v ameriški angleščini, druga pa se pogosteje uporablja v britanski angleščini. Vprašanje anketirancem se je glasilo: Katero izmed obeh besed pogosteje uporabljaš?

Rezultati so bili sledeči:

- **CRISPS ali CHIPS.** V tem paru je beseda "crisps" pogosteje uporabljena v britanski, beseda "chips" pa pogosteje v ameriški angleščini. Od 170 anketirancev jih je največ, kar 95 %, izbralo besedo crisps kot tisto, ki jo pogosteje uporabljajo. To sem kar pričakovala, saj učenci in učenke v večini uporabljajo ta izraz.
- **SWEETS ali CANDY.** Tukaj pa se je večina anketirancev odločila za sweets, ki je pogosteje uporabljena v britanski angleščini namesto besede candy, ki je pogosteje uporabljena v ameriški angleščini. Od 170 anketirancev jih je 81 % odgovorilo, da pogosteje uporabljajo besedo sweets.
- **SWIMMING COSTUME ali SWIMSUIT.** Beseda swimming costume izvira iz britanske angleščine, beseda swimsuit pa iz ameriške angleščine. Od 165 anketirancev je 81 % izbralo besedo swimming costume.
- **THE WOODS ali FOREST.** V britanski angleščini pogosteje uporabljajo besedo woods, v ameriški pa forest. Od 160 testirancev je 78 % učenk in učencev izbralo besedo woods. To me je presenetilo, saj sem pri tej besedi pričakovala, da bo pogostejša izbira ravno nasprotna.
- **TOILET ali BATHROOM.** Bathroom je pogosteje uporabljena v britanski angleščini, toilet pa v ameriški. Od 170 anketirancev je 56 % odgovorilo, da pogosteje uporabljajo besedo bathroom.
- **GARDEN ali (BACK)YARD.** V tem paru se v britanski angleščini bolj uporablja beseda garden, v ameriški pa yard. Od 167 anketirancev jih je 76 % odgovorilo, da pogosteje uporabljajo besedo yard. V šoli se učimo

garden, zato predvidevam, da anketiranci veliko gledajo ameriške filme, saj je tam pogosto omenjena beseda yard.

- **HEADMASTER** ali **PRINCIPAL**. Headmaster je po britansko, po ameriško pa je principal. Od 163 anketirancev je 72 % odgovorilo, da bolj uporabljajo besedo headmaster.
- **BISCUIT** ali **COOKIE**. Cookie je ameriška beseda, biscuit pa britanska. Od 169 anketirancev se je 89 % odločilo za biscuit. Presenetljivo!
- **TROUSERS** ali **PANTS**. Trousers po britansko, pants pa po ameriško. Od 166 anketirancev jih je 60 % odgovorilo, da bolj uporabljajo besedo trousers.
- **LADYBIRD** ali **LADYBUG**. Po britansko ladybird in po ameriško ladybug. Od 164 anketirancev se jih je večina, oziroma 76 %, odločila, da večkrat uporabijo besedo ladybug.
- **MUM** ali **MOM**. Mom po ameriško in mum po britansko. Od 169 anketirancev pa so se v večini odločili (70 %), da pogosteje uporabljajo besedo mum.
- **AUTUMN** ali **FALL**. Fall po ameriško in autumn po britansko. Od 163 anketirancev jih je 52 % odgovorilo, da bolj uporabljajo besedo autumn.
- **LORRY** ali **TRUCK**. Lorry po britansko, truck pa je ameriški izraz. Od 162 anketirancev je večina, oziroma 86 %, odgovorila, da večkrat uporabljajo besedo lorry.
- **WARDROBE** ali **CLOSET**. Wardrobe se bolj uporablja v britanski različici, closet pa v ameriški. Od 166 anketirancev jih je 52 % odgovorilo, da bolj uporabljajo besedo closet.
- **COLOUR** ali **COLOR**. Colour bolj po britansko, color pa ameriško. Od 169 anketirancev se jih je 55 % odločilo za ameriško različico besede.

Glede na dane rezultate, lahko **HIPOTEZO 1: Učenci med enoznačnima besedama v večji meri izberejo ameriško različico besede OVRŽEM**, saj se je izkazalo, da so učenci v večji meri izbrali britansko različico dane enoznačne besede. Rezultat me je zelo presenetil, saj sem pričakovala, da bodo učenci v večji meri izbrali ameriško različico besede. Nemalokrat se je namreč pri pouku zgodilo, da so bili sošolci in sošolke presenečeni, ko je učiteljica uporabila besede "biscuit", "lorry" ali "trousers", saj so večinoma prej poznali ameriško različico.

Nadalje me je zanimalo, katero različico izgovorjave učenci raje uporabljajo pri svojem govornem sporočanju in zakaj, zato sem zastavila **HIPOTEZO 2: Učenci pri govornem sporočanju raje uporabljajo ameriško angleščino, ker menijo, da je le-ta lažja od britanske angleščine.**

Učence sem tako najprej vprašala, pri kateri izmed naštetih dejavnosti se jim zdi, da so pridobili največ znanja angleščine. Učenci so od 1 (največ) do 6 (najmanj) razvrstili naslednje aktivnosti:

- gledanje filmov
- poslušanje glasbe
- branje knjig
- igranje računalniških igrice
- pouk angleščine in
- tečaj angleščine izven šole.

Analiza rezultatov ankete je pokazala, da je največ udeležencev na prvo mesto dalo gledanje filmov (40 %), sledil je pouk angleščine (27 %), nato igranje računalniških iger (12 %), zatem poslušanje glasbe in tečaj angleščine izven šole (8 %). Na zadnje mesto pa so anketiranci postavili branje knjig (4 %). To, da so učenci dali filme na prvo mesto, me ni presenetilo. Pričakovala pa sem, da bo branje tujejezičnih knjig višje uvrščeno.

Nato me je zanimalo, katero različico angleščine anketiranci menijo, da pri pouku uporabljajo učitelji angleščine. Od 168 anketirancev jih je 69 % odgovorilo, da učitelji uporabljajo britansko angleščino, 13 % ameriško in 12 % nevtralnno različico. Ti rezultati me niso presenetili.

Anketirance sem tudi vprašala, katero različico angleščine pri komuniciranju uporabljajo sami. Na vprašanje je odgovorilo 153 učenk in učencev. Izkazalo se je, da 38 % uporablja ameriško, 27 % britansko, 20 % pa nevtralnno različico. Pri tem lahko **prvi del druge hipoteze POTRDIM**, saj se je izkazalo, da je 69 anketirancev ali 38 % odgovorilo, da uporabljajo ameriško različico.

Seveda me je zanimalo tudi, zakaj uporabljajo to različico. Odgovori anketirancev so bili sledeči:

Odgovori tistih, ki so prej odgovorili, da uporabljajo britansko različico:

- ker se je učimo v šoli (13 anketirancev)
- ne vem (8 anketirancev)
- ker je lepša, boljša in bolj profesionalna (7 anketirancev)
- ker je lažja (5 anketirancev)
- ker je bolj razumljiva (2 anketiranca)
- ker jo bolje znam, sem navajen na njo (1 anketiranec)
- ker sem iz Londona (1 anketiranec)

Odgovori tistih, ki so prej odgovorili, da uporabljajo ameriško različico:

- ker je lažja (14 anketirancev)
- ker je lepša, boljša in bolj mi je všeč (11 anketirancev)
- ne vem (10 anketirancev)
- ker je v filmih in na spletu (7 anketirancev)
- ker se je učimo v šoli (6 anketirancev)
- bolj so mi všeč besede in naglas (5 anketirancev)
- ker jo več uporabljam ter sem navajen nanjo (5 anketirancev)
- ker je bolj domača in jo bolje poznam (4 anketiranci)
- ker je bolj razumljiva in mi bolj ustreza (3 anketiranci)
- ker jo uporabljajo drugi in ker je bolj pogosta (2 anketiranca)

Glede na dane odgovore, lahko **HIPOTEZO 2 POTRDIM**, saj se je izkazalo, da anketiranci večinoma uporabljajo ameriško angleščino, ker jim je lažja.

4.4 REZULTATI TESTA

Pri učenju jezika razvijamo vse štiri sporazumevalne zmožnosti; govorno sporočanje, slušno razumevanje, bralno razumevanje in pisno sporočanje. Z izvedbo slušnega preizkusa sem želela preveriti tudi slušni vidik učenja angleščine in potrditi ali ovreči zadnjo, tretjo hipotezo. **HIPOTEZA 3** se je glasila: ***Učenci slušno bolje razumejo ameriško govorjeno besedilo kot besedilo v britanski***

angleščini, prav tako jim je zaradi izgovorjave bolj všeč ameriška kot britanska verzija.

Slušni preizkus sem izvedla na predmetni stopnji, pri učencih 6., 7. in 9. razreda. Skupno je bilo vseh testirancev 90. Učencem sem predvajala posnetek A (besedilo, govorjeno z britanskim naglasom) in posnetek B (besedilo, govorjeno z ameriškim naglasom). Ob poslušanju obeh posnetkov so učenci odgovarjali na 5 kratkih vprašanj:

1. O čem govori besedilo A?
2. O čem govori besedilo B?
3. Katero besedilo si zaradi izgovorjave lažje razumel; besedilo A ali besedilo B?
4. Katera različica angleške izgovorjave ti je bila bolj všeč; različica besedila A ali različica besedila B?
5. Zakaj?

Tema posnetka A so bile dogodivščine na počitnicah, tema posnetka B pa nova služba turistične vodičke. Posnetka sta bila primerna starosti in znanju angleščine testirancev.

Na vprašanje, katero besedilo so zaradi izgovorjave lažje razumeli, besedilo A ali besedilo B, je največ, 50 od 90 testirancev, odgovorilo, da je lažje razumelo besedilo B.

Rezultati so potrdili moja pričakovanja.

Nadalje so se testiranci v večji meri odločili, da jim je bolj všeč različica besedila B, saj je ta odgovor zapisalo 42 od 90 testirancev. Med odgovori je bilo veliko takih, ki jih nisem mogla upoštevati. Prvi del hipoteze lahko tako na tem mestu **POTRDIM**.

Drugi del hipoteze pa se je nanašal na vzrok, saj me je zanimalo, zakaj je testirancem izbrana različica bolj všeč. Njihovi odgovori so bili sledeči:

- ker se sliši bolj profesionalno (1 od 90 testirancev)
- ker jo lažje razumem (2 od 90 testirancev)

- ker je bolj podobna različici, ki jo govorimo v šoli (2 od 90 testirancev)
- ker mi je bolj všeč izgovorjava (2 od 90 testirancev)
- ker je bolj zanimiva (3 od 90 testirancev)
- ker sem jo navajen iz filmov (4 od 90 testirancev)
- ker jo večkrat slišim (6 od 90 testirancev)
- ker sem je bolj navajen (6 od 20 testirancev)
- ker je bolj razločna (16 od 90 testirancev)
- ker mi je lepši jezik (17 od 90 testirancev)
- ker sem jo bolje razumel (20 od 90 testirancev).

Glede na dane rezultate, moram drugi del tretje hipoteze **OVREČI**, saj sta se le 2 od skupno 90 testirancev odločila, da jima je ameriška angleščina bolj všeč zaradi izgovorjave.

Tretje hipoteze tako ne morem ne POTRDITI, ne OVREČI.

5 ZAKLJUČEK

Britanska ali ameriška angleščina? Sama imam raje britansko angleščino, saj mi lepše zveni, bolj mi je všeč in več jo uporabljam. Tudi besede, ki se jih uporablja v britanski angleščini, so mi ljubše.

Pri raziskovanju stališč osnovnošolcev o rabi britanske in ameriške angleščine sem si zastavila tri hipoteze. Prvo hipotezo, da učenci med enoznačnima besedama v večji meri izberejo ameriško različico besede, sem morala ovreči, saj se je izkazalo, da so se anketiranci v resnično prevladujoči večini odločali za britansko različico besede. Z drugo hipotezo pa sem potrdila svoje predvidevanje, da učenci sami pri govornem sporočanju (izgovorjavi besed) raje uporabljajo ameriško angleščino, ker menijo, da je le-ta lažja od britanske angleščine. Tretje hipoteze nisem mogla ne potrditi ne ovreči, saj se testiranci pri slušnem razumevanju govornega besedila niso v večji meri odločili, da jim je ameriška angleščina bolj všeč zaradi izgovorjave.

Tako sem sedaj v precepu. Kaj naj sklenem na podlagi rezultatov raziskave? Moj sklep je tak, da osnovnošolci in osnovnošolke sami pri govorjenju raje uporabljajo ameriško angleščino, ker se jim zdi ta lažja (na podlagi česa na tem mestu ne morem določiti), kar pa nujno ne pomeni, da jim je ta različica tudi lepša, saj je zaradi lepše izgovorjave ne bi izpostavili.

Raziskovalna naloga mi je odprla kar nekaj novih vprašanj. Jezik se razvija, razvija se slovenščina, razvija se tudi angleščina. Kako se bo moj priljubljeni tuji jezik razvijal v prihodnje? Bo sploh še obstajala britanska/ameriška/avstralska angleščina ali bo te različice zamenjala neka mednarodna, globalna angleščina? Od kod bo angleščina v prihodnje črpala nove besede? Bomo še razumeli How are you?

6 VIRI IN LITERATURA

- Kaisa. (23. 5. 2017). A short history of the English language. GO.
<https://www.ef.com/wwen/blog/language/a-short-history-of-the-english-language/>
- British English and American English History and Differences – Transcript. (b. d.). englishacademy101.
<https://englishacademy101.com/british-english-vs-american-english/>
- Sinusoid, D. (8. 4. 2021). The Little - Known History of the American English. SHORTFORM.
<https://www.shortform.com/blog/history-of-american-english/>
- Liam. (5. 11. 2021). How American English became different from British English? Lingua Fonica.
<https://linguafonica.com/blog/how-did-american-english-become-different-from-british-english/>
- Main differences between BrE and AmE. (b. d.). Northward academy.
<https://www.northwardacademy.com/?p=691>
- Beare, K. (3. 7. 2019). Differences Between American and British English. ThoughtCo.
<https://www.thoughtco.com/differences-between-american-and-british-english-1212216>
- Differences between British and American English. (b. d.). BRITISH COUNCIL.
<https://www.britishcouncilfoundation.id/en/english/articles/british-and-american-english>
- Buchanan, A. (30. 11. 2017). 5 Reasons Why Is English The “Global Language” of Today. Speak English Center.
<https://www.speakenglishcenter.com/english-5-reasons-why-is-english-the-global-language-of-today/?lang=en>
- What is Multicultural London English (MLE)? (b. d.). UNIVERSITY of York.
<https://www.york.ac.uk/language/research/projects/mle/what-is-mle/>
- Wagwan? Why are more and more Britons speaking Multicultural London English? The Guardian. (b. d.).
<https://www.theguardian.com/science/2022/jun/14/wagwan-why-are-more-and-more-britons-speaking-multicultural-london-english>

- Perez, H. (2019). English Language: Factors that Influence Learning. MainEnglish.
<https://mainenglish.com/blog/english-language-factors/>
- Foreign language teaching methods to help children speak fluently. Allison Academy. (b. d.).
<https://www.allisonacademy.com/parents/parenting/foreign-language-teaching-methods/>

7 PRILOGE

7.1 ANKETNI VPRAŠALNIK

Pozdravljen/a,
sem Manca iz 6.a in zelo me zanima uporaba britanske in ameriške angleščine.
Zelo mi bo pomagalo, če si boš vzela/a nekaj minut in rešil/a mojo anketo.

Q1 - Katerega spola si?

- ženski
 moški

Q2 - V kateri razred hodiš?

3. razred
4. razred
5. razred
6. razred
7. razred
8. razred
9. razred

Q3 - Katero izmed obeh besed pogosteje uporabljaš?

crisps	☐	ali	☐	chips
sweets	☐	ali	☐	candy
swimming costume	☐	ali	☐	swimsuit
the woods	☐	ali	☐	forest
toilet	☐	ali	☐	bathroom
garden	☐	ali	☐	(back) yard
headmaster	☐	ali	☐	principal
biscuit	☐	ali	☐	cookie
trousers	☐	ali	☐	pants
ladybird	☐	ali	☐	ladybug
mum	☐	ali	☐	mom
autumn	☐	ali	☐	fall
lorry	☐	ali	☐	truck
wardrobe	☐	ali	☐	closet
colour	☐	ali	☐	color

Q9\ _ 2 - Pri katerih aktivnostih se ti zdi, da si pridobil/a največ znanja angleščine?

Prosim, razvrsti:

Razpoložljive kategorije:

Razvrščene kategorije:

gledanje filmov
poslušanje glasbe
branje knjig
igranje računalniških igric
pouk angleščine
tečaj angleščine izven šole

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

Q4 - Katero angleščino misliš, da pri pouku uporabljajo učitelji angleščine?

- ameriško angleščino
- britansko angleščino
- nevtralnno različico

Q5 - Katero različico angleščine pri komunikaciji uporabljaš ti?

- ameriško angleščino
- britansko angleščino
- nevtralnno različico

Q6 - Zakaj uporabljaš to različico?

7.2 TESTNA VPRAŠANJA

Poslušaj **besedilo A**. O čem govori?

Poslušaj **besedilo B**. o čem govori?

Katero besedilo si zaradi izgovorjave lažje razumel; besedilo A ali besedilo B?

Ka

Katera različica angleške izgovorjave ti je bila bolj všeč; različica besedila A ali različica besedila B?

Zakaj?

7.3 TRANSKRIPCIJA POSNETKA A IN POSNETKA B

POSNETEK A:

Hi Maggie, it's me, Leroy! I thought about sending a postcard but this is really cool, no? I'm so tired today because we went to a party last night and I went to bed at three o'clock this morning. It was a great party! Anyway, let me tell you about the holiday so far.

On Monday we were in Edinburgh. We drove there from London and I was next to William on the coach. Ten hours to get there, but it was worth it because it's an amazing city. The people are very friendly and they all seem so happy. Some of the group tried traditional Scottish cooking, but William and I had a hamburger instead. I wanted to buy a kilt but they cost a lot of money so instead I bought a large photograph of Edinburgh castle.

The next day we went to Paris on the train. I sat next to Marcus and we listened to his hip hop CD's. The journey was very long so we had lunch on the train, but I don't like French food so I had a hot dog. Paris is beautiful too and I bought some postcards which I'm going to send tomorrow.

From there we went to Rome, again on the coach, and this time I sat next to John. We stopped for lunch in a service station on the motorway and I had a large steak and a mountain of chips - it was delicious. When we got to Rome I bought a book as a souvenir so that I can read about it when I get home.

Now I'm sitting next to Elisabeth on a train just outside Bavaria. We are eating asparagus and Elisabeth is playing the harmonica I bought. She's terrible, but she's also quite nice so I'm going to let her play it as much as she wants!

Tomorrow we are flying to Helsinki in Finland. I'm going to sit next to Maria because she doesn't like flying and I want to help her relax. When we get there I'm going to eat spaghetti - I know it's strange to eat spaghetti in Finland but our teacher was there some years ago and she said it was delicious. She also said that electronic goods are very very cheap so I'm going to buy a computer - they are nearly half the price!

Anyway, it's time to get off the train now so I'll say goodbye. Give a big kiss to mum and dad from me and I'll see you soon. Bye!

POSNETEK B:

Alan: Hey Diana, how is your new job going?

Diana: Great. I love driving those tourists around. It's one of the best jobs I've ever had.

Alan: Where did you take them today? Were you on the bus again?

Diana: Yeah, we had them on bus and we took them to the canyon.

Alan: Wow, that must have been great. Did you have many people with you today?

Diana: There were a few empty spaces, so the bus wasn't full.

Alan: Why was that?

Diana: I think a few people didn't feel too great today and decided to stay at the hotel. We did too many things yesterday and a lot of people were feeling tired in the morning when we picked them up from the hotel.

Alan: Were you the only guide with the tourist group today?

Diana: No. Mark was there and he helped me a lot. When he's not there, I have too much to do so I really appreciate it when I'm not alone.

Alan: Did you have time for lunch?

Diana: We didn't have any time for lunch at all. The tourists had something to eat in the cafe near the canyon entrance but we had to organize the rest of the day with the staff at the park. We had a few minutes just to grab a sandwich later on.

Alan: That doesn't seem very fair. You guys work too hard.

Diana: They pay us well and the job's enjoyable so we can't complain.

Alan: What time did you get back to the hotel? You look exhausted!

Diana: We got back at five and then we had a little time with the leader of the tourist group discussing tomorrow's itinerary.

Alan: Where are you going tomorrow?

Diana: Oh, it's a much easier day tomorrow. We are taking them to the city museum in the morning and then to the aquarium after lunch. I don't think there will be too many problems.

Alan: I didn't even know there was an aquarium in the city!

Diana: Maybe you should join us tomorrow!

Alan: Well, have a nice day and say "hi" to all the fish for me.